

EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ PERSONELİNİN BOŞ ZAMANLARI DEĞERLENDİRME ALIŞKANLIKLARININ ARAŞTIRILMASI

Sümmani EKİCİ¹, Akan BAYRAKDAR¹, Kadir ODABAŞ¹

¹Muğla Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, MUĞLA

ÖZET

Bu araştırmada; Muğla il emniyet müdürlüğünde görev yapan personelin boş zamanları değerlendirme alışkanlıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın çalışma evreni Muğla il emniyet müdürlüğünde görev yapan 1390 personel, örnekleme ise Muğla merkez, Fethiye Bodrum ve Marmaris ilçelerinde görev yapan toplam 341 personelden tesadüfî olarak seçilmiştir. Araştırmada Muğla il emniyet müdürlüğü personelinin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıklarının belirlenmesine yönelik bir anket uygulanmıştır. Anket konu alanı uzmanlarının görüşü dikkate alınarak hazırlanmış 40 kişilik bir ön gruba pilot uygulama yapılarak son şekli verilmiştir. Anketten elde edilen veriler spss 15 paket programı kullanılmıştır. Frekans, yüzdelik ve k-kare değerleri ile veriler yorumlanmıştır. Araştırma sonucuna göre, boş zaman faaliyetlerinin %86,5 ile iş verimini arttırdığı, günlük boş zaman süresinin 1-3 saat ile %59,8 olduğu, boş zamanları %31,7 ile evde ve açık kırsal alanlarda değerlendirildiği, boş zamanları %20,5 ile eş ve çocuklar ile arkadaşlarla geçirdikleri, %80,1 ile 12 saat çalıştıkları ve %49,6 işlerinden memnun oldukları, %48,7 ile boş zamanlarında tatile çıkarak ve özel işlerini yaparak geçirdikleri belirlenmiştir.

Bu çalışma, Emniyet Müdürlüğü personelinin boş zamanları değerlendirme alışkanlıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Emniyet, Boş zaman alışkanlıkları, Personel.

DETERMINATION OF HABITS ASSESMENT LEISURE TIME OF PERSONNEL DIRECTORATE SECURITY

ABSTRACT

In this study, were made to determine, leisure time reviews the task of the personnel security directorate Muğla province.

The operation of the survey universe 1390 staff who work at security directorate Muğla, the center sample have been selected as a coincidence, a total of 341 personnel on duty Muğla, Fethiye, Bodrum and Marmaris district. In this study, a survey was carried out, evaluation time for the empty set of habits of the personnel security directorate Muğla province. Polls taken into account the views of experts of the subject areas, were given final shape prepared by a preliminary group of 40 pilot application. Obtained from the survey data used in the package program is SPSS 15. The data are interpreted, Frequency, percentage, and k-square values. According to research results, it was determined, 86.5% of free time activities to improve business efficiency, 59.8% with duration of 1-3 hours daily free time, 31.7% free time at home with in rural areas and open assessment, 20.5% with free time spent friends with children and friends, 80.1% with they work 12 hours and 49.6% are satisfied with job, 48.7% with free time to go on holiday and spent by private businesses.

In this study, were made to determine, assessment of free time habits of safety directorate personnel.

Keywords: Safety, Leisure time habits, Personnel

GİRİŞ

Rekreasyon, ülkelerin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişme seviyelerine göre ilgi alanlarına girmekte ve önem kazanmaktadır^(7,8). Türkiye’de 1980’lerden sonra gündeme daha yoğun olarak girmiş ve kalkınma planlarına alınmıştır.

Bilim ve teknolojideki gelişme ile birlikte insanların boş zamanları artmakta ve iş süreleri azalmaktadır. Bireyin boş zamanını etkin ve verimli kullanabilmesi için sosyal refah seviyesinin gelişmesi, yaşam kalitesinin artması, boş zamanlarını istediği seviyede değerlendirme eğilimlerini artırmaktadır⁽⁸⁾.

İnsan ihtiyaçları ve beklentileri sınırsızdır ve değişiklik gösterebilir. Bu beklenti ve değişim durumu boş zaman içinde aynıdır. İnsan yaşamında yaşam döngüsünü etkileyen pek çok faktör veya durum olduğu kabul edildiğinde bireyin ihtiyaçlarının bu dönemlere göre farklılaşacağı ortadadır⁽⁸⁾.

Boş zamanda yapılan sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler her yaş ve cinsteki insanların katılımına imkan verir, bir sınırlama söz konusu değildir. İnisiyatif kişinin kendisindedir⁽¹⁶⁾.

İnsanın hayatta başarıya ulaşma bilmesi için ruh sağlığı yerinde bir kişilik sergilemesi gerekir. Kişinin iç çatışmaları, korkuları olmayan sağlam, tatmin edici fikri, ahlaki ve sosyal alışkanlıklara sahip sağlıklı, uyumlu, dengeli, kişiliğe sahip olması gerekir⁽¹²⁾.

Dünya boş zaman ve rekreasyon birliğinin tanımına göre boş zaman; seçme şansı, yaratıcılık, hoşnutluk ve memnuniyet içeren kişisel doyumunu artıran eğlencelere öncülük eden yararları ile insan hayatının özel bir alanıdır⁽¹³⁾.

Boş zamanların değerlendirilmesi aynı zamanda uygarlığın bir göstergesidir. Bireyin boş zamanında ilgi duyduğu bir alanda meşgul olması onu kişilik bakımından olgunlaştırır⁽⁴⁾.

Bu çalışma, Emniyet Müdürlüğü personelinin boş zamanı değerlendirme alışkanlıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

YÖNTEM

Bu araştırma tarama yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada çalışma evreni Muğla il emniyet müdürlüğünde görev yapan 1390 personel oluştururken, araştırma örneklemini rastgele yöntem ile seçilmiş 341 personel (%24.5) oluşturmuştur.

Çalışma (valilik makamının 05.01.2009 tarih ve 2009/04 sayılı oluru) ile emniyet müdürlüğü personelinin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıklarının belirlenmesine yönelik bir anket uygulanmıştır. Anket konu alanı uzmanlarının uygun görüş ve önerileri dikkate alınarak hazırlanmış 40 kişilik bir ön gruba pilot uygulama yapılarak son şekli verilmiştir.

Anket iki bölümden oluşmaktadır; birinci bölümde deneklerin demografik

bilgilerine yer verilmiş, ikinci bölümde ise deneklerin boş zaman değerlendirme alışkanlıklarının belirlenmesine yönelik sorulara yer verilmiştir.

Anketten elde edilen veriler spss 15 paket programı kullanılarak yüzde ve frekans dağılımları ayrıca ki-kare x^2 testi yapılmıştır. Sonuçların yorumunda $p < 0,05$ anlamlılık derecesi kabul edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1’de araştırmaya katılan deneklerin %29.0’u kadın ve %71.0’i erkek, yaşları ise %23.8’i 18–27 yaş arası, %38.1’i 28–37 yaş arası, %29.3’ü 38–47 yaş arası ve %8.8’i 47 ve üstü, eğitim durumları %4.4’ü ilköğretim, %29.9’u lise ve dengi okul, %43.1’i meslek yüksekokulu, %20.5’i lisans ve %2.1’i yüksek lisans mezunu oldukları, %69.5’inin evli ve %30.5’inin bekar oldukları, ekonomik durumları incelendiğinde, %1.5’i çok iyi, %21.4’ü iyi, %61’i orta ve %16.1’i durumlarının zayıf olduğu, rekreasyon faaliyetlerine katılımın iş verimine etkisine % 86,5 artıracığını, iş yerinden memnuniyetlerine ise % 49,6 sının memnun olduğu % 36,7 si kısmen memnun olduğunu, günde kaç saat boş zamanı olduğuna %59,8 1–3 saat, %36,4’ü 4–6 saat zamanı oldukları şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 2’de, deneklerin cinsiyetleri ile boş zaman etkinliklerini nerelerde değerlendirdiğine ilişkin olarak bayanlar boş zamanlarının çoğunu (%13,5) erkeklerde (%18,2) toplam da ise (%31.7)

evde- açık veya kırsal alanlarda boş zamanlarını geçirdikleri, bayanlar boş zamanlarının çoğunu (%0,6) erkeklerde (%10,6) toplam da ise (%11,1)Evde - Kahvehanede - Açık veya kırsal alanlarda geçirdikleri şeklinde görüş bildirmişlerdir.. Yapılan k-kare analizine göre ise, bayan ve erkeklerin verdikleri cevaplar arasında $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Topla 3 de deneklerin cinsiyetleri ile kullandıkları kötü alışkanlıkları arasındaki ilişkiye bakıldığında, bayanlar (%13,5) ile sigara kullandığını ve (12,9) ile hiçbir alışkanlığının olmadığını belirtirken erkekler (%28,4) ile sigara ve alkol alışkanlığının olduğu belirlenmiştir. Yapılan k-kare analizine göre ise, bayanlar ve erkeklerin verdikleri cevaplar arasında $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmuştur.

Tablo 4’e bakıldığında deneklerin boş zaman etkinliklerinin iş verimine etkileri ile günlük boş zaman süresi arasındaki ilişkiye göre, günde 1-3 saat arası boş zamanı olan deneklerin %52,4’ü iş verimini arttırdığını, 4-6 saat arası boş zamanı olan deneklerin %30,9’u iş verimini arttırdığını ve 7 saat ve daha fazla boş zamana sahip olan deneklerin %3,2 ile iş verimini arttırdığı % 1,5’i azaltır şeklinde ifade ettikleri görülmektedir. Yapılan k-kare analizine göre ise, bayanlar ve erkeklerin verdikleri cevaplar arasında $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Tablo 5 deki veriler incelendiğinde denelerin boş zaman etkinliklerinin iş verimine etkileri ile boş zaman etkinliklerine katılma ilişkisi bakıldığında, %18.1'u boş zamanlarını yalnız ve arkadaşlarıyla geçirdiğinde iş verimim artar ve 17,3'ü arkadaşlarıyla, eşim ve çocuklarımla geçirdiğinde iş verimim artar şeklinde cevap verdikleri belirlenmiştir. Yapılan k-kare analizine göre ise, bayanlar ve erkeklerin verdikleri cevaplar arasında $p<0.05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmuştur.

Tablo 6 ya göre, deneklerin işyerindeki çalışma yılları (kıdem) ile işyerinden memnun olma durumu arasındaki ilişkiye %13,2'si 0-5 yıl arası kıdeme sahip olduklarını ve işlerinden memnun olduklarını belirtirken, %13,5'i 11-15 yıl arası kıdeme sahip olduklarını ve işlerinden kısmen memnun olduklarını ve %3,8'i 0-5 yıl arası kıdeme sahip olduklarını ve işlerinden memnun olmadıkları şeklinde görüş bildirmişlerdir. Yapılan k-kare analizine göre ise, bayanlar ve erkeklerin verdikleri cevaplar arasında $p<0.05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmuştur.

Tablo 7'deki verilere göre deneklerin işyerindeki çalışma yılları (kıdem) ile çalışma saati arasındaki ilişkiye, 11-15 yıl arası kıdeme sahip olan

denekler %23,5 ile 12 saat çalıştıkları, yine 11-15 yıl arası kıdeme sahip olan denekler %2,3 ile 10 saat çalıştıkları, 0-5 yıl arası kıdeme sahip olan denekler %2,3 ile 9 saat çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Yapılan k-kare analizine göre ise, bayanlar ve erkeklerin verdikleri cevaplar arasında $p<0.05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmuştur.

Tablo 8'deki veriler incelendiğinde deneklerin işyerindeki çalışma yılları (kıdem) ile uzun süreli izinlerde boş zamanı değerlendirmeye ilişkin olarak 0-5 yıl arası kıdeme sahip deneklerin %11,7 si, 6-10 yıl arası kıdeme sahip olan deneklerin % 12,0 si 11-15 yıl arası kıdeme sahip olan deneklerin %13,8 i, 16-20 yıl arası kıdeme sahip olan deneklerin %8,2 si ve 21 yıl ve üstü kıdeme sahip olan deneklerin %2,9 u uzun süreli izinlerde tatile çıkarak ve özel işlerini yaparak boş zamanlarını değerlendirdikleri belirlenmiştir. Yapılan k-kare analizine göre ise, bayanlar ve erkeklerin verdikleri cevaplar arasında $p<0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Tablo 1. Demografik Bilgiler

Cinsiyet	F	%
Kadın	99	29,0
Erkek	242	71,0
Toplam	341	100,0
Yaş	F	%
18-27	81	23,8
28-37	130	38,1
38-47	100	29,3
47 ve üstü	30	8,8
Toplam	341	100,0
Eğitim	F	%
İlköğretim	15	4,4
Lise ve dengi okul	102	29,9
Meslek yüksekokulu	147	43,1
Lisans	70	20,5
Yüksek lisans	7	2,1
Toplam	341	100,0
Medeni hal	F	%
Evli	237	69,5
Bekar	104	30,5
Toplam	341	100,0
Gelir durumu	F	%
Çok İyi	5	1,5
İyi	73	21,4
Orta	208	61,0
Zayıf	55	16,1
Toplam	341	100,0
Memnuniyet	F	%
memnunum	196	49,6
Kısmen memnunum	125	36,7
Memnun değilim	47	13,8
Toplam	341	100,0
İş verimine etkisi	F	%
İş verimini artır	295	86,5
İş verimi etkilemez	42	12,3
İş verimini azaltır	4	1,2
Toplam	341	100,0
Boş zaman süresi(saat)	F	%
1-3 saat	204	59,8
4-6 saat	124	36,4
7 saat ve üstü	13	3,6
Toplam	341	100,0

Tablo 2. Deneklerin Cinsiyetleri ile Boş Zaman Etkinliklerini Nerelerde Değerlendirdiğine İlişkin Görüşleri

SEÇENEKLER	Kadın		Erkek		Toplam	
	F	%	F	%	F	%
Evde	9	2,6	16	4,7	25	7,3
Spor tesislerinde	1	0,3	5	1,5	6	1,8
Kahvehanede	-	-	9	2,6	9	2,6
İş yerinde	-	-	2	0,6	2	0,6
Açık veya kırsal alanlarda	11	3,2	16	4,7	27	7,9
Evde-Spor tesislerinde	3	0,9	8	2,3	11	3,2
Evde - Kahvehanede	1	0,3	10	2,9	11	3,2
Evde –Dernek sendikada	1	0,3	2	0,6	3	0,9
Evde - İş yerinde	1	0,3	1	0,3	2	0,6
Evde - Açık veya kırsal alanlarda	46	13,5	62	18,2	108	31,7
Spor tesislerinde – Kahvehanede	-	-	3	0,9	3	0,9
Spor tesislerinde - Dernek sendikada	-	-	2	0,6	2	0,6
Spor tesislerinde - Açık veya kırsal alanlarda	-	-	13	3,8	13	3,8
Spor tesislerinde - İş yerinde	-	-	3	0,9	3	0,9
Spor tesislerinde - Açık veya kırsal alanlarda	1	0,3	6	1,8	7	2,1
Dernek sendikada - Açık veya kırsal alanlarda	1	0,3	-	-	1	0,3
Evde - Spor tesislerinde – Kahvehanede	-	-	1	0,3	1	0,3
Evde - Spor tesislerinde - Dernek sendikada	2	0,6	-	-	2	0,6
Evde - Spor tesislerinde - İş yerinde	1	0,3	1	0,3	2	0,6
Evde - Spor tesislerinde - Açık veya kırsal alanlarda	13	3,8	30	8,8	43	12,6
Evde - Kahvehanede - Açık veya kırsal alanlarda	2	0,6	36	10,6	38	11,1
Evde - Dernek sendikada - Açık veya kırsal alanlarda	3	0,9	1	0,3	4	1,2
Evde - İş yerinde - Açık veya kırsal alanlarda	1	0,3	1	0,3	2	0,6
Spor tesislerinde - Kahvehanede - Dernek sendikada	-	-	1	0,3	1	0,3
Spor tesislerinde - Kahvehanede - Açık veya kırsal alanlarda	-	-	4	1,2	4	1,2
Spor tesislerinde - Dernek sendikada - İş yerinde	-	-	1	0,3	1	0,3
Spor tesislerinde - Dernek sendikada - Açık veya kırsal alanlarda	1	0,3	-	-	1	0,3
Kahvehanede - Dernek sendikada - İş yerinde	-	-	1	0,3	1	0,3
Kahvehanede - Dernek sendikada - Açık veya kırsal alanlarda	1	0,3	2	0,6	3	0,9
Evde - Spor tesislerinde - Dernek sendikada - İş yerinde	-	-	1	0,3	1	0,3
Evde - Kahvehanede - Dernek sendikada - Açık veya kırsal alanlarda	-	-	1	0,3	1	0,3
Evde - Kahvehanede - İş yerinde - Açık veya kırsal alanlarda	-	-	1	0,3	1	0,3
Evde - Spor tesislerinde - Kahvehanede - İş yerinde - Açık veya kırsal alanlarda	-	-	1	0,3	1	0,3
Evde - Spor tesislerinde - Dernek sendikada - İş yerinde - Açık veya kırsal alanlarda	-	-	1	0,3	1	0,3
Toplam	99	29,0	242	71,0	341	100,0

$\chi^2=59,421$ $p<0.05$

Tablo 3.Denelerin Boş zaman Etkinliklerinin İş Verimine Etkileri ile Günlük Boş zaman Süresi Arasındaki Farklılıklar

	Arttırır		Etkilemez		Azaltır		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
1-3 saat	178	52,4	22	6,5	3	0,9	203	59,7
4-6 saat	105	30,9	18	5,3	1	0,3	124	36,5
7 saat ve daha fazla	11	3,2	2	0,6	1	0,3	14	3,8
Toplam	294	86,5	42	12,4	5	1,5	340	100,0

$x^2=1,484$ $p>0.05$

Tablo 4. Denelerin Boş zaman Etkinliklerinin İş Verimine Etkileri ile Boş zaman etkinliklerine katılma arasındaki farklılıklar

	Arttırır		Etkilemez		Azaltır		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%
Yalnız	12	3,5	7	2,1	-	-	19	5,6
Arkadaşlarımla	34	10,0	11	3,2	-	-	45	13,2
Eşimle	15	4,4	3	,9	-	-	18	5,3
Eşim ve çocuklarımla	49	14,4	6	1,8	1	,3	56	16,4
Yalnız – Arkadaşlarımla	62	18,1	2	,6	-	-	6	18,9
Yalnız – Eşimle	2	,6	-	-	-	-	2	,6
Yalnız - Eşim ve çocuklarımla	5	1,5	-	-	-	-	5	1,5
Arkadaşlarımla – Eşimle	9	2,6	1	,3	-	-	10	2,9
Arkadaşlarımla - Eşim ve çocuklarımla	59	17,3	8	2,3	3	9	70	20,5
Eşimle - Eşim ve çocuklarımla	9	2,6	1	,3	-	-	10	2,9
Yalnız - Arkadaşlarımla – Eşimle	1	,3	1	,3	-	-	2	0,6
Yalnız - Arkadaşlarımla - Eşim ve çocuklarımla	15	4,4	-	-	-	-	15	4,4
Yalnız - Eşimle - Eşim ve çocuklarımla	1	,3	1	,3	-	-	2	0,6
Arkadaşlarımla - Eşimle - Eşim ve çocuklarımla	16	4,7	1	,3	-	-	17	5,0
Yalnız - Arkadaşlarımla - Eşimle - Eşim ve çocuklarımla	6	1,8	-	-	-	-	6	1,8
Toplam	295	86,5	42	12,3	4	1,2	341	100,0

$x^2=44,921$ $p<0.05$

Tablo 5. Deneklerin İşyerindeki Çalışma Yılları (kıdem) İle İşyerinden Memnun Olma Durumu Arasındaki Farklılıklar

	0-5		6-10		11-15		16-20		21 ve üstü		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Memnunum	45	13,2	41	12,0	42	12,3	23	6,7	18	5,3	169	49,6
Kısmen memnunum	25	7,3	22	6,5	46	13,5	26	7,6	6	1,8	125	36,7
Memnun degilim	13	3,8	3	0,9	9	2,6	11	3,2	11	3,2	47	13,8
Toplam	83	24,3	66	19,4	97	28,4	60	17,6	35	10,3	341	100,0

$x^2=27,916$ $p<0.05$

Tablo 6. Deneklerin İşyerindeki Çalışma Yılları (kıdem) ile Çalışma Saati Arasındaki Farklılıklar

	0-5		6-10		11-15		16-20		21 ve üstü		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
12 saat	65	19,1	54	15,8	80	23,5	52	15,2	22	6,5	273	80,1
10 saat	1	0,3	4	1,2	8	2,3	2	0,6	4	1,2	19	5,6
9 saat	8	2,3	1	0,3	3	0,9	2	0,6	1	0,3	15	4,4
8 saat	9	2,6	7	2,1	6	1,8	4	1,2	8	2,3	34	10,0
Toplam	83	24,3	66	19,4	97	28,4	60	17,6	35	10,3	341	100,0

$$x^2=23,677 \quad p<0.05$$

Tablo 7. Deneklerin İşyerindeki Çalışma Yılları (kıdem) ile Uzun Süreli İzinlerde Boş zamanı Değerlendirme Arasındaki Farklılıklar

	0-5		6-10		11-15		16-20		21 ve üstü		Toplam	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Tatile çıkarak	33	9,7	15	4,4	31	9,1	16	4,7	10	2,9	105	30,8
Mesleki konuda kendimi geliştirerek	-	-	-	-	1	0,3	2	0,6	1	0,3	4	1,2
Dernekte çalışarak	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0,6	2	0,6
Özel işlerimi yaparak	1	0,3	7	2,1	10	2,9	8	2,4	10	2,9	36	10,6
Hepsi	-	-	-	-	-	-	1	0,3	-	-	1	0,3
Tatile çıkarak - Mesleki konuda kendimi geliştirerek	1	0,3	1	0,3	2	0,6	-	-	-	-	4	1,2
Tatile çıkarak - Dernekte çalışarak	1	0,3	1	0,3	1	0,3	1	0,3	-	-	4	1,2
Tatile çıkarak - Özel işlerimi yaparak	40	11,7	41	12,0	47	13,8	28	8,2	10	2,9	166	48,7
Mesleki konuda kendimi geliştirerek - Özel işlerimi yaparak	-	-	1	0,3	1	0,3	2	0,6	1	0,3	5	1,5
Tatile çıkarak - Mesleki konuda kendimi geliştirerek - Dernekte çalışarak	-	-	-	-	1	0,3	-	-	-	-	1	0,3
Tatile çıkarak - Mesleki konuda kendimi geliştirerek - Özel işlerimi yaparak	7	2,1	-	-	3	0,9	2	0,6	1	0,3	13	3,5
Toplam	83	24,3	66	19,4	97	28,4	60	17,6	35	10,3	341	100

$$x^2=1,626 \quad p>0.05$$

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bilim ve teknikteki gelişmeler zamanı durdurmamayı becerememişlerdir. Teknolojinin gelişmesi sayesinde, günümüzde toplumlar zamanı bilinçli olarak kullanmak için yeni araştırmalara yönelmişlerdir. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler sanayileşme ile birlikte insanların, iş ve çalışma dışı zamanları birbirinden ayrılmaya başlamıştır. Boş zamanı bireysel yaşamak için başvurması gereken uğraşların dışında bireysel

tercihlerine ayıracağı zaman olarak tanımlamaktadır (5).

Bulgular incelendiğinde; araştırmaya katılan deneklerin %29.0'u kadın ve %71.0'i erkek ,yaşları ise %23.8'i 18-27 yaş arası, %38.1'i 28-37 yaş arası, %29.3'ü 38-47 yaş arası ve %8.8'i 47 ve üstü , eğitim durumları %4.4'ü ilköğretim, %29.9'u lise ve dengi okul, %43.1'i meslek yüksekokulu, %20.5'i lisans ve %2.1'i yüksek lisans mezunu oldukları, %69.5'inin evli ve

%30.5'inin bekar oldukları, ekonomik durumları incelendiğinde, %1.5'i çok iyi, %21.4'ü iyi, %61'i orta ve %16.1'i durumlarının zayıf olduğu, rekreasyon faaliyetlerine katılımın iş verimine etkisine % 86,5 artıracığını, iş yerinden memnuniyetlerine ise % 49,6 sının memnun olduğu % 36,7 si kısmen memnun olduğunu , günde kaç saat boş zamanı olduğuna %59,8 1-3 saat, %36,4'ü 4-6 saat zamanı oldukları şeklinde görüş bildirmişlerdir. Emniyet mensuplarının demografik özellikleri ilgili bulgular tablo 1 de gösterilmiştir.

Çalışmamızda emniyet mensuplarının ortalama 1-3 saat boş zamanlarının kaldığı tespit edilmiştir. Yetiş (2000) Çerez (2006) Özkökeli (1998) Özdemir (2008) Kandaz Gelen (2007) de yaptıkları çalışmalarda katılanların daha çok 1-3 saat boş zamanlarının kaldığı saptanmıştır(Tablo 1). Bu sonuçlar çalışmamızın sonuçları ile paralellik göstermektedir^(3,7,10,11,15).

Personelin gelir durumları incelendiğinde personelin %61' orta seviyede gelir düzeyi olduğunu belirtirken, Yetiş (2008) yılında yaptığı çalışmada personelin %53'ünün orta seviyede gelir düzeyine sahip olduğunu tespit etmiştir(Tablo 1). Bu çalışma ile bizim çalışmamız paralellik göstermektedir⁽¹⁶⁾.

Rekreatif etkinliklere nerelerde değerlendirildiğine ilişki olarak %31,7'si evde açık alan ve kırsalda değerlendirdiklerini ifade etmişlerdir

(Tablo 2). Özkökeli (1998), Zorba (2001) de kamu çalışanları üzerine yapmış olduğu çalışmada Rekreatif etkinliklere nerelerde değerlendirildiğine ilişkin olarak %23,9'u evde %32,6'sı açık alan ve kırsalda şeklinde cevap vermişlerdir. İlban (2007) ve Aydoğan (2006) yılında yapmış oldukları çalışmalarda deneklerin %71 inin boş zamanlarını evde geçirdiklerini belirtmişlerdir. Karaküçük (1995) öğretmenler üzerinde yapmış olduğu araştırmada boş zaman etkinliğine katılım yeri olarak ilk sırayı ev ikinci sırayı açık alan ve kırsal üçüncü sırayı işyeri dördüncü sırayı spor beşinci sırayı kahvehane almaktadır şeklinde ifade etmişleridir. Yapılan bu çalışmalar ile bizim çalışmamız paralellik göstermektedir. Bu veriler çalışmamızı desteklemektedir^(2,6,8,11,17).

Çalışmamızda boş zamanlarda yapılan sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin iş verimine katkısı araştırıldığında, % 86,5 ile boş zamanlarda yapılan aktivitelerin iş verimini arttırdığı tespit edilmiştir. Yetiş (2008) yılında yapmış olduğu çalışmada %74,3 ile, Göktaş (2006) yılında yapmış olduğu çalışmada %80,7 ile ve Zorba (2001) yılında yapmış oldukları çalışmada %64,3 ile boş zamanların başarıyı arttırdığını belirtmişlerdir(Tablo 3). Bu sonuca göre araştırmamız Yetiş, Zorba ve Göktaş'ın yapmış olduğu çalışmalarla ile paralellik göstermektedir^(5,16,17).

Çalışmaya katılan deneklerin boş zaman etkinliklerini daha çok %18.9 ile

yalnız ve arkadaşları ile geçirmeyi düşündükleri belirlenmiştir. Alparslan (2003) ve Zorba (2001) yılında yapmış oldukları çalışmalarda personelin boş zamanlarını %51,1 ve %32,2 ile arkadaşları ile geçirmeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Bu çalışmalar ile bizim çalışmamız paralellik göstermektedir. Mengütay (2006) yılında yerel yönetimler üzerine yapmış olduğu çalışmada deneklerin %54,8'inin boş zamanlarını eş ve çocuklarıyla geçirdiklerini belirtmiştir (Tablo 4). Bu çalışma ile bizim çalışmamız farklılık göstermektedir^(1,9,17).

Çalışmamıza göre deneklerin işyerindeki çalışma yılları (kıdem) ile işyerinden memnun olma durumu arasındaki ilişkiye %13,2'si 0-5 yıl arası kıdeme sahip olduklarını ve işlerinden memnun olduklarını belirtirken, %13,5'i 11-15 yıl arası kıdeme sahip olduklarını ve işlerinden kısmen memnun olduklarını ve %3,8'i 0-5 yıl arası kıdeme sahip olduklarını ve işlerinden memnun olmadıkları şeklinde görüş bildirmişlerdir(Tablo 5).

Deneklerin işyerindeki çalışma yılları (kıdem) ile çalışma saati arasındaki ilişkiye, 11-15 yıl arası kıdeme sahip olan denekler %23,5 ile 12 saat çalıştıkları, yine 11-15 yıl arası kıdeme sahip olan denekler %2,3 ile 10 saat çalıştıkları, 0-5 yıl arası kıdeme sahip olan denekler %2,3 ile 9 saat çalıştıklarını ifade etmişlerdir(Tablo 6).

Araştırmamızda uzun süreli boş zamanların değerlendirilmesinde %48,7

ile tatile çıkararak değerlendirildiği sonucuna varılmıştır. Yeniçeri (2006) yılında devlet memurları üzerine yapmış olduğu çalışmada deneklerin %52,8 ile tatile çıkararak uzun süreli boş zamanlarını değerlendirdiğini belirtmiştir(Tablo 7). Yapılan bu çalışma ile bizim çalışmamız paralellik göstermektedir⁽¹⁴⁾.

Sonuç olarak, deneklerin yeterli boş zamana sahip oldukları genel olarak boş zaman değerlendirmenin önemini ve kişiye olan katkılarının farkında oldukları, ancak boş zamanlarını daha çok eve dayalı pasif etkinliklerle değerlendirdikleri, bu durumun işe, çalışma koşullarının yarattığı yorgunluk ve yaşadıkları yer ile çalıştıkları kurumdaki boş zaman değerlendirme imkanlarının sınırlılığında kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre, bu tip bilimsel çalışmaların değişik iş alanları üzerinde geliştirilerek daha sık yapılmasının, çalışan kesime boş zaman kavramı ve rekreasyonla ilgili bilgilendirme ve eğitim programları uygulanmasının ve çalışanların verimlerini arttırmaya yönelik kurumları tarafından rekreasyonla ilgili çeşitli plan, proje ve yatırımların yapılmasının faydalı olabileceği önerileri ileri sürülebilir.

KAYNAKLAR

1. Alparslan T., Kılıçgil E., Başpınar E.; Türk Silahlı Kuvvetlerine Bağlı Türk Hava Kuvvetleri Komutanlığı Karargahında Görev Yapan Askeri Personelin Boş Zaman Değerlendirmelerinde Sporun Yeri, Spormetre Beden eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Ankara 2003.

- 2.Aydoğan İ., Gündoğdu F.B.; Kadın Öğretim Elamanlarının Boş Zamanlarını Değerlendirme Etkinlikleri, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Kayseri Sayı 21, 2006.
- 3.Çerez.H., Yılmaz.Ş., Dinçer.Ö.; Antalya Merkez Emniyet Teşkilatında Görev yapan Emniyet Mesuplarının Rekreasyon Etkinliklerine katılımlarının İncelenmesi. 9. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi, Muğla 3-5 Kasım 2006.
- 4.Ekici.S., Yenel, F.; Yüksek Öğretim Gençliğinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıkları ve Turizme Katılımları Üzerine Bir Araştırma, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt 6. Sayı 1 Nisan 2002.
- 5.Göktaş Z., Çolak M.; Vergi Dairesi Başkanlığında Çalışan Peronelin Boş Zamanlarını Değerlendirmesi Üzerine Bir Araştırma (Balıkesir Örneği), 9. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi, Muğla 3-5 Kasım 2006.
- 6.İlban N.O., Özcan K.; Demografik Özelliklere Göre Boş Zaman Değerlendirme Tercihleri ve Etkileri Üzerine Bir Araştırma, <http://www.pazarlamadunyasi.com.tr/dergioku.php?haberid=52>, 2007.
- 7.Kandaz Gelen N., Hergüner G.; Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin serbest zamanlarını değerlendirme biçimlerinin incelenmesi (Sakarya İli örneği), Uluslar arası İnsan Bilimleri Dergisi, Cilt 4, Sayı 1, 2007.
- 8.Karaküçük. S, Gürbüz.B.; Rekreasyon ve kent(li)leşme Gazi Kitapevi Ankara 2007.
- 9.Mengütay S., Zorba E., Ağılönü A., Cerit E., Ağılönü Ö.; Yerel Yönetimlerde Çalışanların Katıldıkları Rekreatif Etkinliklere Yönelten Nedenler ve Kazanımları (Muğla Belediyesi Örneği), 9. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi, Muğla 3-5 Kasım 2006.
- 10.Özdemir A.S., Karaküçük S., Gümüş M., Kıran S.; Türkiye Taş Kömürü Kurumu Genel Müdürlüğünde Çalışan Yer altı İşçilerinin Boş Zamanlarının Değerlendirme Alışkanlıklarının Belirlenmesi, 9. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi, Muğla 3-5 Kasım 2006.
- 11.Özkökeli, N.,Ankara Emniyet Müdürlüğü Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü birim elemanlarının boş zamanları üzerine bir araştırma Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Ankara 1998.
- 12.Selçuk.E.,Aydos.L.; Ankara Polis Akademisi Sporcu Olan ve Sporcu Olmayan Öğrencilerin Bazı Kişilik ve Davranış Özelliklerinin Araştırılması, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi Ankara cilt III sayı 1 Ocak 1998.
- 13.W.L.A.; International Position Statement on Leisure Education and Yount at risk, Leisure Sciences, 23:207,2001
- 14.Yeniçeri M., Kürkcü R., Özdağ S.; Devlet Memurlarının Serbest Zaman Değerlendirme Eğilimleri, Antropometrik Yapıları ve Fiziksel Uygunluk Seviyelerinin Araştırılması, 9. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi, Muğla 3-5 Kasım 2006.
- 15.Yetiş Ü.; Kamu Kuruluşlarında Çalışan Devlet memurlarının Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme Alışkanlıkları (Tuğsaş Örneği) Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Ankara 2000.
- 16.Yetiş Ü.; Kamu Kurumlarında Çalışan Memurların Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme Alışkanlıkları (Tuğsaş Örneği), Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi , Cilt .10 Sayı, 2-2008.
- 17.Zorba, E.; Kamu Personelinin Rekreatif Eğilimleri (Muğla İli Örneği) Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Ankara 2001.